

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: Negyedévre . . .	3 korona.
Évesre	12 "
Vidékre Negyedévre . . .	5 "
Évesre	20 "

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Gyula

Kiadó laptulajdonos:

László József.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.

Mozog a föld.

— június 24.

(gr.) Bánffy Dezső kibocsátotta a nagy váltót. A nemzet lefogja számitolni, ez az összeg a nemzet erkölcsi tökéjét fogja megnövelni.

Kezességet vállalnak a köztörvény = hatóságok. Egy becsületes magyar vármegye és város sem fogja a nemzet törvényhozásának ellenére a törvénytelen kormány rendeleteit végrehajtani.

Mert ezek is változnak. Ez azonban váltónyargalás. Vagyonbukott cég hamis váltóinak a vége előrelátható.

Bizonyos jeleivel találkozunk annak, hogy a nyílt abszolútizmus beköszöntével csakugyan a tétlen ellenállás, a dac álláspontjára helyezkedik a nemzet.

Pestvármegye ütötte meg a nagy nemzeti állásfoglalás erőteljes alaphangját. Már is nagy számmal követik a törvényhatóságok. Legújabbán Csanád vármegye tisztikara mondotta ki, hogy törvénytelen ségre kapható nem lesz.

Ha Pestvármegye méltó arra, hogy az ország első vármegyéjének nevezessék, Budapest székesfőváros, Ő Felsége magyar rezidenciája sem maradhat a többi hazafias város mögött.

Nem is marad. Márkus József főpolgármester beadta lemondását. Nem lesz ő semmiféle törvénytelen kormány-nak a príbékje.

Várjuk Debrecen és Hajdúvármegye tisztviselőkarának erélyes lépéseit. Mert nekünk is van az egész ország által elősmert címünk. Debrecen nevezik Magyarország legmagyarabb városának. Hát járjunk is el a legmagyarabbul, a legkurucabbul valamennyi között.

Vannak hazafias emberek a főispánok között is. Nem mind Kristóffy Ernő és nem mindenik alacsonyítható a Tisza nagyatyja által elvállalt, most — úgy látszik — újra felújítandó adminisztrátori szerepre. Harmincötven adták be lemondásukat. Legyen ez a lemondás komolyabb, mint a Tiszáké és Fejérváryaké.

Mert úgy látszik, hogy a színleges lemondás is hozzátartozik az alkotmányosít szinlelő politikai csepürágó programjához, hogy a dupla leszavaztatás után leköszön és Tisza István módjára ideiglenesen kormányoz tovább.

Hijába minden. Még Ausztria is szörnyűködik a merénylet galádsága és együgyűsége felett. Törvényjavaslatokat benyújtani, kvóta bizottságot kérni abban a beszédben, a melynek végén a Ház elnapolását tartalmazó királyi kézirat figyel, tehát munkát kívánni és lehetetlenné tenni a munkálkodást, az csakis részeg, vagy bolond embertől telhetik ki. Ezt még a bécsi lapok és politikusok sem tudják megérteni.

Csak tovább, tovább az örület mesgyéjén. Tisza gróf Ugrán megrugta a lomha magyar glóbuszt, az pedig valamivel gyorsabb tempóban kezd mozgolódni, mint a hogy szerették volna ő ekszcenciáik.

Megmozdult a föld. Lerázza a hátáról, a mit hordoznia teher, undor és bosszuság.

A nagy válság.

— június 24.

Még jóformán le sem tárgyalta a politikai világ a szerdai ülés szenzációit és tegnap este már is újabb események sorozata kezdett felvonulni. A kormány négy órán által minisztertanácsot tartott és ennek utána Fejérváry Géza báró délután 5 órakor Királyhidára utazott. Természetesen most már mindenféle arra voltak kíváncsiak, hogy mi lesz, a kihallgatáson: beadja-e Fejérváry a kormány lemondását vagy sem. E pillanatban még nem lehet ezt megállapítani; kombinációkba se lehet becsátkozni, mert ugyanannyi ténykörülmény látszik igazolni a lemondást, mint a megmaradást.

Fejérváry Géza báró Bécsben töltötte az éjjelt: s csak korán reggel utazott Bruck—királyhidára, ahol a király hadgyakorlaton vesz részt; Tegnap este, Bécsbe érkezte után, meghallgatta Vértessy min. tanácsos jelentését a király személye körüli minisztérium ügyeiről. Tegnap reggel aztán Bruck—királyhidára utazott, a király, külön hadiszállására és délutáni egy óraker külön kihallgatásra jelentkezett.

Fejérváry kihallgatásának eredményéről hiányoznak az értesülések.

Budapesten a politikusok izgatott kíváncsisággal lesik a kihallgatás eredményét, amely feltétlenül fordulatot ad a bizonytalanul haladó eseményeknek.

A koalíció tagjainak jelentős része már elutazott a fővárosból. A vezérbizottság határozatához képest sűrűn fognak rendezni népgyűléseket és beszámolókat.

A szabadelvűpárt tagjainak egy része is elutazott Budapestről. A párt tagjai közül többen jelentik be kilépésüket. Vészi Józsefen és Piukovics Bélán kívül tegnap Battyánszky Elek is bejelentette a szabadelvűpártból való kilépését.

Justh Gyula tudósítónknak kijelentette, hogy valótlán egyes lapok ama hire, hogy a szerda délutáni találkozón Fejérváry őt a béke közvetítésére kérte volna fel. Az nem áll. Fejérváry csak megköszönte neki, hogy az ülésen oly pártatlanul és erélyesen elnökölt.

Egyébként Justh Gyula bárhova megy mindenütt meleg ovációkban részesítik.

Apponyi Albert gróf vasárnap több függetlenségi képviselő társaságában Técsőre utazik a függetlenségi jelölt támogatására.

Budapestről táviratozza tudósítók: Fejérváryt a király Bruckban tíz óraker másfél óráig tartó kihallgatáson fogadta. Fejérváry a szerdai eseményekről tett jelentést a felségnek és kérte, a döntését a kormánynak további magartatására. A kihallgatás után Fejérváry a kabinet irodába ment, a hol hosszabb ideig volt, onné udvari ebédre sietett. A miniszterelnök este Budapestre érkezett.

Politikai körökben az hirlik, hogy Fejérváry az erőszakoskodásra meghatalmazást hoz magával.

Késő éjjel jelenti tudósítónk: Fejérváry miniszterelnök hazaérkezése után megjelent a szabadelvűpárt helyiségében, a hol természetesen körüvették a képviselők, megtudandó, a kihallgatás eredményét. Fejérváry kijelentette, hogy a minisztertanács a tegnapi ülésén elhatározta, hogy beadja lemondását. Ezt a határozatot közölte a királylyal is. **A felség azonban nem fogadta el a lemondást**, hanem megbizta, hogy tovább kormányozzon. A lemondás hírére az összes pártok elhatározták, hogy holnap ülést fognak tartani.

A csavargó gyermekek megmentése.

— június 24.

Mióta mindenféle megindult az alapjában véve nemes mozgalom, mely a gyermekek elzüllésének megakadályozását célozza, élénk figyelemmel kísérjük azt, s megfigyeljük a mozgalom minden részletét.

Mi az oka a gyermekek elzüllésének?

Gőzmosóda

Debrecen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő-kocsi.

Elsősorban az, hogy a gyermekek nem járnak iskolába. De hát miért nem járnak? Nem azért ám, — mint sokan hiszik, — mert gyermekéről megfélemedezett, istentől elrugaszkodott, erkölcstelen s vallástalan emberek a szülei, kik gyermeküket kevesebb becsülik mint barmaikat. Korántsem! Azért nem járatták gyermekeiket iskolába, mert nincs módjukban az iskoláztatás, hiányzanak a szükséges anyagi eszközök. Ez az igazi ok és semmi más; szüntessük meg ez okot és elesik az okozat.

Mi szükséges ahhoz, hogy a legszegényebb ember is járathassa iskolába gyermekeit?

Ennek első feltétele, hogy legyen munka. Munkát kell adni a szegény munkanélkülieknek, azon szegény elzülött gyermekek szülőinek, kik kóbor ebek módjára csavarognak az utcákon. Munkát és nem büntetést.

Mert ne higgyék ám e humánus mozgalom megindítóit, hogy még abban az esetben is, ha fejtét vennék annak a szülőnek, ki nem iskoláztatja gyermekeit, minden gyermek iskolába járna. Mert hiába, a törvény-nél még van egy nagyobb hatalom: a lehetetlenség. Már pedig az lehetetlenség, hogy addig míg a munkáviszonyok valamelyest nem javulnak ezen változtatni lehetne. Mert addig míg egy napszamos — pedig ennek gyermekeiről van szó — évente alig keres 200—300 koronát, a mi kenyérré is kevés, nem képes gyermekeit iskolába járattatni. De menjünk tovább! Felhívom a tanító urak figyelmét arra, hogy a tíz perces szünetek alatt figyeljék meg tanítványaikat és akkor meg fogják tudni, hogy mi annak az oka, hogy sok szegénygyermek, ha be is iratkozott, nem jár rendszeresen az iskolába.

Egy iskolába jár a benne által elkényeztetett, gazdag szülei által dédelgetett, bársonyruhás gyermek a szegény napszamos rongyokba bujtatott gyermekeivel s megindul a kárhóztatott — de a tanító által kellő eréllyel talán soha sem büntetett csufolódás. S mi ennek a következménye? az, hogy a szegény gyermek előbb sir. azután pedig ha csak teheti elkerüli az iskolát, a hol először sebezte meg ártatlan szívét a gazdagok ridegsége, szívtelensége. Segítsünk ezen és az iskolakerülők száma apadni fog.

Arra nézve, hogy a munka az egyetlen orvosság, példával is szolgálhatok. Hol leljük hazánkban a legtöbb csavargó gyermekeket? Ugy-e bár ott, a hol legkevesebb a kereset, tehát legnagyobb a szegénység. Munkát kell tehát adni a népnek, munkát, hogy keresethez jusson, e nélkül nincs eredménye semmi ily irányu mozgalomnak.

Meg kellene változtatni az iskolák tantervét is: nincs szükség rá, hogy az írás olvasás és számolás alapismereteinél egyebet is tanítsanak; de tanítani kell a háziiparok előállítását. Tanítani kell a seprő-, kosár-, kefe-, stb. kötést, tanítani kell a természetrajz cethalai helyett a méhészetet, gyümölcsfanevelést, és a gazdaság alapelveit. Higgyék el a nemes mozgalom tisztelt megindítóit, hogy sokkal több eredményt lehet ezzel elérni, mintha a fókák megismerésével gyöttrik a gyermeket. Összegezve a mondottakat, a csavargó gyermekek megmentéséhez szükséges, hogy a társadalom gondoskodjék arról, hogy a munkások oly helyzetbe jussanak, hogy munkájuk után megélhessenek.

Továbbá: a tanítói kar igyekezzék az iskolából kiszorítani az osztálykülönbséget s az annak tudatával járó elkülönülést a gyermekeknek.

Végül: az iskolai tanterv praktikusán szerveztessék.

Ez a három kelléke a csavargó gyermekek megmentésének.

Hiába alapítunk „Gyermek Otthont”, abba a szülőknél 99 százaléka nem viheti gyermekét.

A szülők rossz hatása élete korlátozására is hiába hozunk törvényt, nem ér az semmit: bottal hajtott eb nem fog nyulat.

A melyik szülőnek van keresete, annak nem zülük el gyermeke, a kinek nincs annak elzülük, bár mily szépen prédikáljunk is neki, mert üres gyomornak csak a kenyér az orvossága.

N. T.

Eötvös Bálint bünpöre.

— június 24.

A budapesti büntetőtörvényszék tudvalevőleg három évi fegyházra ítélte Eötvös Bálint dr. volt országgyűlési képviselőt, csalás bűntettéért. A bűnügy előzményei többé kevésbé ismeretesek. Kaczián Károlyné, a vádlottnak valami távoli rokona 1899. októberében Nagyváradról feljött Budapestre s tanácsot kért Eötvös Bálinttól, hogy miképen vehetné ki a férje kezei közül a közszerelemnek öt megillető részét, 90,000 koronát. Eötvös azt ajánlotta neki, hogy állítson ki két darab 45000 koronás váltót, miket majd ellene peresíteni fog. Az meg is történt, a pénz Eötvös kezébe került, s ekkor köttetett meg az az életjáradéki szerződés, amelynek szinleges vagy valódi voltán fordul meg a bűnügy. Hogy ugyanis Kaczián Károly a pénzre semmiféle igényt többé ne tarthasson,

Eötvös Bálint és Kaczián Károlyné abban állapodtak meg, hogy életjáradéki szerződést kötnek, a gyanu elkerülése végett azonban nem Eötvösnek, hanem az írodasegédjének, Darvas Bélának nevére, aki a strómann szerepet vitte. A valóságos szerződő fél Eötvös volt, aki három éven át fizette is a járadékot, de ezután egyszerre elakadt. Kacziáné ekkor megtette Eötvös ellen a bűnügyi főljelentést, azt állítván, hogy az egész szerződés csak szinleges volt s Eötvös közel három éven át csalogatta őt azzal, hogy a pénzt visszaadja. Eötvös azzal védekezett, hogy a szerződés valódi, annak rendje és módja szerint jött létre; igaz, hogy a harmadik évben már nem tudott fizetni, aminek oka az, hogy a pénzt csepelszigeti részvényekbe fektette, a részvények pedig rövidesen teljesen értéktelenné váltak.

Ámde Kacziánénak megmondta előre hogy miképen szándékozik a pénzt értékesíteni, s ő ebbe bele is egyezett. A törvényszék e védekezésnek nem adott hitelt s a vádlottat 3 évi fegyházra és 10 évi hivatalvesztésre ítélte.

A vádlott főlebbezésének tárgyalásába már a múlt hónapban belefogott a budapesti kir. ítélőtábla, a tárgyalást azonban elnapolta, mert a védő több tanúnak — köztük Eötvös Károly orsz. képviselőnek, a vádlott édesapjának kihallgatását kérte. A tábla a kérelemnek helyt adott s a hivatkozott tanúk beidézésével, mára tűzte ki a tárgyalás folytatását.

A tanácsban Frenreisz István elnököl. előadóként Haupt Albert táblabíró szerepel. A vádhatóságot Balogh György dr. főügyész-helyettes képviseli, a védelmet Veisz Sándor látja el, míg a sértett felet Fittler Dezső dr. ügyvéd képviseli.

Miután felolvasták a törvényszék terjedelmes ítéletét, s az előadó újból röviden összefoglalta a tényállást, a tanúk kihallgatására került a sor.

Az első tanu Eötvös Károly volt.

Az általános kérdésekre előadja, hogy 63 éves, református vallásu, ügyvéd és országgyűlési képviselő.

Elnök: Fölösleges talán figyelmeztetnem az eskü szentségére. Kérdem tehát, kíván-e nyilatkozni?

— Kívánok.

— Meglátogatta önt Kacziáné?

— Igen. 1902. június vagy július havában eljött hozzám a férjével és fiával. Bemutatkoztak, mert én őket addig nem ismertem, azt sem tudtam, hogy a menyem

Az életmentők.

(Xanroff.)

Különös, hogy koronkint miképen változnak az emberek. Nem siratjuk-e meg Krisztust, mert keresztet hordott, most pedig minden ember szeretne keresztet hordani, ha akármilyen icipicit is, de persze nem a mellén.

Boitsec és barátja Taitaluile szintén ebben a rögeszmében synylódtak. Valami rejtecskét szerettek volna, hogy legalább egy ilyen szép rejtecskéről különbözzenek embertársaiktól. De mivel még nagyon fiatalok voltak ahhoz, hogy a becsületrend tisztí keresztjét elnyerhessék, valami külföldi érdemrend féle lebegett a szemük előtt, olyan fajta, a mit külföldi küldetésben járó miniszteri tisztviselők könnyen elérhetnek. Egy napon — épp Nogentbe utaztak, hogy kiheverjék a vizsgákra való előkészületek fáradságait — szintén a kitüntetésekről tanácskoztak. A mint elhaladtak egy folyó partján, megszólalt Boitsec:

— Mit tegyen az ember, hogy érdemrendet kapjon?

— Lépéseket! — felelte Taitaluile.

— Kap érdemrendet, az a ki megment embereket?

— Hát hogyne . . . egy kis protekció és megvan!

— Megmentettél te már valakit?

— Igen egyszer egy tüzvészből. . .
— Ugyan ne mondd!
— Szavamra . . . magamat! De ugy-e ez nem elég?

— Nem, ez bizony nem. De ime egy ötlet: tudsz uszni?

— Igen, tudok.

— Jó, hát akkor beugrasz a vízbe.

— Oh!

— Én meg foglak menteni és kapok érdemrendet.

— Ez csinos volna! Hát én? Csak fűrődj meg odahaza.

— De akkor nem kapok kitüntetést.

— Ezer ördög — kiáltja Boitsec — hát nem akad valami tökfűlkő, a ki bele akarná magát ölni a vízbe, hogy nekünk megszeresse az örömet, hogy megmenthessük. — Nézd ott azt a halászbembert, ott a csónak orrán. Mit gondolsz, nem lenne egy ballépést a mi kedvünkért?

— Barátom! Taitaluile! fényes ötletem van. Ha jól erősen megráznók azt a kötelet, a melyen a csónak a parthoz van kötve.

— Akkor ez a jó ember inna egy pár kortyot . . .

— És megmentenők.

— És kapnánk kitüntetést.

Boitsec örömeiben majd hogy bele nem dobta barátját a vízbe, hogy megtudja tőle, hogy hideg-e a víz nagyon.

A terv veszedelmes volt és nehéz, tekintve attól, hogy finom gondolkozásra

épp nem avallott. De a szenvedély ugy elvakít ott a két jóbarátot, hogy nem is tanakodtak tovább és óvatosan közeledtek áldozatuk felé.

A kiszemelt áldozat hamisítatlan típusa volt az ártatlan párisi mükedvelő halásznak. A csónak orrán állott és egyre nézte a zsinetet tartó, veresre mázolt dugót, a melynek be kellett volna huzódnia a vízbe, mikor egy hal akad horogra.

— Vigyázz! — csobogták a habok a halászhoz.

— Vigyázz! — suttozta a szél, mely meglebegtette a halász vékony lábán a nádrágszárakat.

— Vigyázz! — csikorogták az apró kavicsok a parton.

De a halász nem hallott semmit. Csak nézte a vörösre mázolt dugót, mely semmi képp sem akart behuzódnia a vízbe.

Egy sikoltás, még egy sikoltás, és aztán még egy sikoltás. Egy loccsanás. A halász eltűnt a vízben.

A két bátor életmentő ledobta gyorsan magáról a ruhát — éppen be akart ugrani a vízbe . . . és akkor óh csoda, a hullámból egy sárga folt kezd kiemelkedni, mely hamar szalmakalap-pá alakul ki, a szalmakalap alatt zavarodott arc látszik, ezt meg test követi és a halász, a kinek a víz csak a derekáig ért, a part felé fordult:

— Nem, ezer ördög — kiáltja Boitsec.

révén rokonságban vagyok velük, mert a fiammal a házassága óta nem érintkeztem. Kacziánék azt mondták, hogy fontos ügyben jöttek, s az asszony részletesen elő is adta, hogy a fiammal életjáradéki szerződést kötött, de félti a pénzt, mert a hírlapokból és más helyekről értesült, hogy a fiam vagyoni-
lag tönkre ment. Arra kért tehát, hogy vállaljam magamra a szerződés garanciáját. Erre én feltártam a magam anyagi helyzetét, elmondtam, hogy néhány héttel ezelőtt 339,000 koronát fizettem ki az Egyetértés adósságai fejében, a mi nem csekély összeg. Kijelentem tehát, hogy most ígéretet nem tehetek, és végképen csak 1903 szeptemberében nyilatkozhatom arra nézve, tehetek-e valamit vagy sem.

Mikor aztán az elsőbíró előtt lefolyt a bünpör, kíváncsi voltam én is, meg a nagy beteg feleségem is; megnéztem tehát az elsőtárgyalási jegyzőkönyvet s úgy találtam; hogy az ott elbámult dolgok nem egészen felelnek meg az igazságnak. Erre aztán jelentkeztem tanúságtételre.

Ezután Kacziáné állt elő.

Elnök: Hallotta, mit mondott a képviselő ur?

Hallottam, de nem úgy történt. A képviselő ur tévedésben van!

— Hát hogy mondta?

— Megmondtam, hogy a szerződés csak színleges volt.

Eötvös Károly: A ki az én természetemet ismeri, tudja, hogy egy pereig sem álltam volna velük szóba, ha sejtettem volna, hogy ilyen dologról van szó. Ha csak egy hajszál árnyékát vettem volna észre büntetendő dolognak, nem álltam volna velük szóba.

Baloghy György dr. főügyész helyettes indítványára tanu megeskütése előtt kihallgatták Kaczián Károlyt is, aki úgy vall, mint a felesége.

Tollhegyen.

Karcolatok.

— jun. 24.

A m. kir. Kuria igen udvariasan viszonozta a botesinálta új igazságügyminiszter bemutatkozását.

Hát hiszen tudjuk, hogy az egész csupa formáság. Nem jogosít semmire, nem kötelez senkit.

De azért jól esett volna nekünk, kik a

— Még kímászik, — dupláz rá Taitaluile.

És mindkettő berohannak a vízbe, mely nevetségesen sekély. Mihamar elérik az elképedt halászt. Egyik az egyik karjánál fogja, másik a másik karjánál és befelé lökdösik a folyó közepébe.

— Segítség! — kiabálja a szerencsétlen rémüldözve és halál sápadva.

De rögtön elhallgat, mert nagy korty vizet ivott. A bátor életmentők jól alábukatták. De újra csak megjelent a halász vér-vörös arccal.

— Segítség!

Újra jól alábuktatja a két jó barát.

A parton ekkor egypár ember szaladt össze és lelkendezve nézte a nehéz életmentést.

Meglátják a halász arcát, mely a víz moszatjától egészen zöld. Újra alábukik. A két bátor fiatal ember megint felemeli, most már harmadszor is nagynehezen, legalább tetetve a nagy erőlködést kicipelik a partra.

A szegény halász olyan néma volt, mint a halak, amelyeket nem fogott el.

Persze a parton a tömeg mindenféle magyarázatokat fűz az esethez. Egyik öngyilkosságról beszél, a másik balesetről.

Boitsec és Taitaluile félnek, hogy egy kiesit messzire mentek és senkit sem engednek a megmentett halászhoz, ők maguk végzik az élesztési kísérleteket.

magyar bírói kar, különösen a legfelsőbb bíróság függetlenségében, hazafiságában és magas erkölcsi színvonalában föltétlenül hiszünk, ha az előkelő testület elnöke szavakat talál az új kormány törvénytelen származásának megbélyegzésére.

Kár, hogy ez nem történt.

Eszünkbe jut Napoleon Lajos 1851. december 2-án elkövetett híres államesinye. Fényesen írja le az eseményt Hugó Viktor az „Egy büntörténet”-ben.

A lelkük jelenlétét vesztett ellenzéki képviselők végre a legmagasabb bíróságban látták azt a testületet, a mely törvényes magaslatáról gátot vethet Napoleon csinytevésének.

Ide folyamodtak. Csakhogy a bíró urak előbb huzakodtak, majd szép csöndesen elszókdösteek, de kötélnek nem állottak.

Június 21 ike államesiny volt. Nem ártott volna, ha a bíró urak megmaradnak a száraz formáságok terén és nem gratulálnak azon kormányának, a melynek nincs kormányzási joga.

NAPI HIREK.

Debreceni pereg.

— június 24.

A csizmadia mester komolyan lépdél az utcán. Az ügyvédjéhez igyekszik.

— Hová, háová komám uram? kérdik tőle az utcán.

— Megyek a jogi képem viselőjéhez, hangzik az önérzetes utbaigazítás.

Egyik közeli helységben történt, hogy Náci urfi, a bérlő fia berugott. Lóra kapott és annyira ment nagy hetykeségében, hogy lovastól szándékozott a község tanácstermébe hatolni.

De nem oda Buda! Elébe állott pálcájával a falu bírája, ekképpen utasítván rendre a vakmerőt: — Ide nem szabad lovagiasan behatványozni!

A magyar ember még szójátékra is kész, ah megharagítják.

Kulifeus Kosár Mártonon is megessett világlátásban egyszer.

— Bátor fiatal emberek — mormolja a lelkesült tömeg.

— Teringettét! — gondolja magában a két életmentő. — Hátha meghalt a szerencsétlen, akkor vége a kitüntetésnek.

És dörzsölik, élesztik a szegény halászt.

Az áldozat végre felvetette szemét. — Előbb az egyiket, aztán a másikat és kinyitja száját.

— Csak meg ne szólaljon ez a fickó, — gondolja magában Boitsec.

Taitaluile, hiába, sok ötlete volt ma, felkiáltott:

— Bevisszük egy koresmába, meleg bort adunk neki.

És meg fogja a szerencsétlen ember egyik karját, Boitsec a másik karját és kezdi cibálni egy koresmába, mely éppen szemben volt a parttal.

De nem volt ez olyan egészen könnyű dolog, mert a halász egyre nyugtalanabb lett és amint visszatért az ereje, menekülni akart a két életmentő elől, de ezek olyan előzenyek voltak és ki nem bocsátották volna a világot sem.

— Bocsássanak el — nyögte a szerencsétlen.

— De hisz csak az ön érdekében teszszük kedves barátom, — mondta a két életmentő.

— Ők mentették meg! — kiáltotta a tömeg.

Ellopták a tarisznyáját a hortobágyi vásáron. Káromkodott szörnyen. De még gyanakodott is.

— Hát aztán micsoda ember lopta meg? kérdék tőle.

— Egye ki, hogy a f... egye ki! felel elkeseredésében.

A Custozzai csata évfordulója.

Ma van a Custozzai csata évfordulója, amelyet az osztrák hadsereg 82000 emberrel Albrecht főherceg vezetése alatt 1866. június 24-én, a majdnem kétannyi ellenséggel szemben megnyert. E győzelmi évforduló alkalmából, a háziezred — melynek szintén része volt a csatában — zenekarával takarodót rendezett a város nagyobb utcáit bejárva. Az évforduló emlékére ünnepi mise lesz a róm. kath. templomban, a melyen az egész helyőrség részt vesz.

Fejérváry észjárása.

Budapestről írják nekünk a következőket: A darabont miniszterelnök családja tekintettel Fejérváry aggkorára és betegségére, nagyon ellenezte, hogy a kabinetalakítást magára vállalja. A vén harcos azonban erről hallani sem akart, mert mindenképen szolgálatot akart tenni első sorban a császárnak, másodsorban pedig a hazának. A császárnak kétségtelen tett szívessége, de a hazának se nem használ se nem árt a harcias miniszterelnök hősködése. Azonban a mi miatt a család visszaakarta tartani a fődarabont nem volt más, minthogy a t. Házban egy két radikális képviselő sértéseit kell eltűnne természetesen a sértésekért mint katona embernek helyt kell állani, ha más képen nem hát karddal. Mikor a család e miatt kérlette Fejérváryt így szólt:

— Ha a végzet rendeli meghalok, mert katona vagyok. Ez a vállalkozásom ép olyan mint ha a király háboruba küldene és köteles vagyok elmenni.

Hát el is jött, de úgy a hogy köteles volt „eljönni” éppen úgy köteles lesz a nemzet akaratából kifolyólag el is menni, mert különben — küldik,

Debrecen város vendégei.

Megírtuk a minap hogy a Bécsben összeseregülő nemzetközi botanikus kongresszus tagjai a Hortobágyot akarják megtekinteni és e célból bejelentették jövetelüket Debrecen városánál. A természettudományi társulat tegnap most már teljes részletességgel értesítette a tudósok érkezéséről a várost. Otven-hatvan

A koresmáros, ki ismerte a halászt, ki akarta kérdezni, hogy mint történt az eset, de Boitsec közbevágot:

— Ne fáraszsa ki! — Majd elmond később mindent.

— Nem fáraszt el! — kezdte el a halász. — Ez a két ur.

— Igen, mi megmentettük, — kiabálta Taitaluile, de aztán halkán a halász egyik fülébe sugta — száz frankot kapsz, ha hallgatsz.

— Megfojtlak, ha beszélsz — sugta Boitsec a másik fülébe.

A száz frank, a mit azonban csak ígért Taitaluile, de meg nem adott, tette e még a hatást vagy Boitsec fenyegetése, nem tudni, de a halász hallgatott és rámeresztette szemét a két életmentőre, a kik most kezdik levetkőztetni, aztán pedig felöltöztették a koresmárosné szoknyájába és kendőjébe.

Megérkezett a meleg bor. — A halász megivott egy porcióval, még ivott egy porcióval. Boitsec ráérszakolt még egy harmadik porciót, Taitaluile egy negyedik porciót és a halász feje inogni kezdett. Szeme lecsukódott és alaposan elszunnyadt és bizonyosan álmodott az ígért száz frankról, melyet soha sem kapott meg, a mint a két életmentő mellén sem fok díszelni soha a keresztcske, a melyet ilyen bátor életmentésért bizony kiérdemeltek volna.

vendég érkezik Vasárnap este Debrecenben. A természettudományi társaság helyben lakó tagjai és a város tanácsa a vendégek fogadásának megbeszélése céljából értekezletet tartottak tegnap. A bizottság elhatározta, hogy mindenképen oda fog hatni, hogy a vendégek fogadtatása impozáns legyen. — Egyben megállapították a kirándulások tervezetét is. A társaság vasárnap este ismerkedésre gyűl össze a Bikában. Hétfőn reggel a Hortobágyra mennek ki és a délutáni vonattal térnek vissza. A Hortobágyon Debrecen város vendégeli meg a tudósokat. Hétfő délután a gazdasági tanintézetet szemlélik meg és Kedden fognak Debrecenből elutazni. A fogadás alkalmával Vecsey Imre főjegyző üdvözlö a kiránduló természettudósokat. A fogadó bizottság ez uton is kéri a debreceni fogat tulajdonosokat, hogy a vendégeknek a vasuttól való behozatalához bocsássák fogatjaikat rendelkezésükre. — A közönségnek pedig minél nagyobb számban való megjelenése is csak fokozni fogja a fogadtatás fényét.

— Kardos Samu dr. és az Akadémia.

A M. T. Akadémia felhívta Kardos Samu drt, hogy a nagy Wesselényire vonatkozó irodalmi hagyatékot és gazdag levéltárát rendezze sajtó alá. A jeles történetíró már tárgyalta is ez ügyben az Akadémia történelmi szakosztályával s a kéziratot szeptemberig a szakosztály rendelkezésére fogja bocsátani. A nagy munka valószínűleg a karácsonyi könyvpiacon fog megjelenni az Akadémia kiadásában.

— **A nemzeti ellentállás.** Nem szavazta meg az országgyűlés a költségvetést, tehát már vagy egy fél éve élünk abban a boldog állapotban, hogy jogokat élvezünk, de kötelességeink az állammal szemben nincsenek. Adót nem fizetünk, katonát nem adunk. Hanem mégis vannak olyan pénzbeli tartozások, melyek alól kivonni magunkat még sem lehet. Illetéket pl. fizetnünk kell, de nem — muszáj. Nem leletezik ugyanis meg az illeték nélküli beadványokat, de számon tartják, hogy az ex-lex elmúltával az illeték értékét beszédjük. A kiváló hazafiak természetesen nem akarják még az ő csekély illeték levonásukkal sem gazdagítani a kormányt, ezért a kolozsvári ügyvédek ezen blyegzőt nyomják beadványaikra:

Ex-lexre és az alkotmányellenes kormányra való tekintettel, bélyegilletéket nem rovnunk le.

Az összeget pedig elrakják a takarékpénztárakba, hogy annak idején majd ismét illetéklerovásra fordíthassák. Mert ezt kívánja most a hazafiság.

— **A városi muzeum** a nyári idény alatt már e hó 24-ikétől kezdve minden Szombat d. u. nem 2—4 ig, hanem 5—7 ig lesz nyitva. — Vasárnap d. e. változatlanul 10—12-ig tekinthető meg.

— **A Magyar fiuk a politikában,** Fölmentése előtt nagy mulatozásban vett részt gróf Tisza István miniszterelnök. Lo-

vassy Ferenc bátori kastélyát szentelték fel magyaros jókedvvel. Távozáskor beült a szalonkocsiba gróf Tisza István és neje, de beült a Magyar fiuk bandája is. Kötegzánig húzták Tisza grófnak a szobánál szebb magyar nótákat. Ez volt a nemes gróf bucsuzása a szalon-kocsitól. A cigány pedig (a helyzetnek megfelelően) alighanem a következő műsort játszotta le: „Gotterhalte“, „Letarolták már a rétet“, „Már siess hazádba vissza“ és „O dülieber Augustin — alles ist hin.“ A miniszterelnöknek úgy látszik jobb kedve van — mint az országnak.

— **A hortobágy jószágai.** Érdekes statisztikát állítottak össze tegnap a városnál. A kimutatás arról szól, hogy a Hortobágyon jelenleg hány marha legel? A statisztika szerint az őrjáti terjedelmű legelön 47 ezer 30 darab háziállat élvezi a kövér fű minden gyönyörét.

— **Ülés a kamarán.** A kamara közös bizottsága tegnap este Serly Ede elnöklete alatt ülést tartott, melyen a legutóbbi közgyűlés óta beérkezett fontosabb ügyeket intézte el. Kiemelkedett ezek közül egy elvi iparjogi kérdés. Valaki Bereg megyében Munkács mellett saját szőlőjében kőbányát akar nyitni, egy másik bánya közelségében. A közigazgatási hatóság megtagadta az engedélyt a szőlőművelés és közbiztonság érdekei szempontjából. A felelősségi hatóság a kamara véleményét kérte ki. A kamara úgy gondolkozik, hogy iparüző szándékában senkit nem szabad akadályozni ellenben mindent ki kell kötni amit a közérdek vagy károsuló magánérdek védelme kíván. Folyamodó elfogadván a szakértő minden kikötését iparüzésében ne gátoltassék. Az államsegiélyes kérvények elbírálásánál javaslatot tett a kamara Nánásra, Matolcsra, szövöszékek adományozása iránt. Egy szolnokmegyei nagyobb háziipari vállalatnak oly értelemben javasol segélyt, hogy az évenként kifizendő munkásbérek bizonyos százaléka legyen. Egy karcagi takács iparos részére pedig munkagépeket javasol segélyül. Iskolai kérvények elintézése után belép a kamara a Társadalomtudományi Társaság munkásvédelmi szakosztályába tagnak, kiküldi képviselőjét a csizmadia árucarnok vasárnapi közgyűlésébe, tudomásul veszi Hieronymi Károly miniszter bucsuzó és Vörös László beköszöntő levelét.

— **A kereskedő tanonciskola** évzáró ünnepélyét a bizonyítványok és jutalmak kiosztásával vasárnap f. hó 25 én délelőtt 11 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében tartjuk meg. Az ünnepélyre ezennel tisztelettel meghívjuk a tanoncok főnökeit. A kereskedelmi tanintézet igazgatósága.

— **Siketnémák vizsgája.** A siketnémák helybeli intézetének évzáró vizsgálata f. hó 25 én (vasárnap) délelőtt fél 11 órakor lesz a városháza közgyűlési termében. — Ugyanez alkalommal az intézet leány-növendékeinek kézimunkái a szomszéd könyvtárszobában kiállítatnak és olcsó áron eladatnak. A vizsgálaton minden érdeklődő emberbarátot szívesen lát az intézet vezetősége.

— **Kirándulás a szőlőtelepre.** Urnapján, csütörtökön a debreceni szőlő és bortermelő szövetkezet nagyszerűen sikerült kirándulást rendezett a tulajdonát képező szőlőtelepre. A kiránduláson a szövetkezeti tagok közül számosan vettek részt ezenkívül igen sokan voltak a meghívott vendégek is. Három órakor délután fogatokon indultak el a kirándulók a Simonffy utcai irodából. A szövetkezett őrjáti kiterjedésű telepére érkezve, megtekintették a kirándulók a mintaszerű kezelés alatt álló gyönyörű szőlőket, a melyek ritka termést ígérnek az idén. Mindenfelé bámulatos rend és szakavatott gondoskodást tapasztaltak a megjelentek. Szabó Lajos elnök, a telepen egy-egy szőlőtáblánál magyarozatott tartott, a melyet nagy figyelemmel hallgattak meg a jelenlevők. A telep megtekintése után a borpincéket és borházat szemlélték meg, a hol mindenfelé a mintaszerű gazdálkodásnak igazi tőkélyét látták a kirándulók. A szövetkezet ezután mesés lakomára látta vendégül a kirándulókat. A gazdagon terített asztaloknál a társaság pompás hangulatban maradt együtt a késő esti órákig.

— Kőműves munkások bérharca.

A még folyton háboruszkodó építő munkások és munkaadók között a hatóság ismételtelen lépéseket tesz a béke útjának egyengetése céljából. Végh Gyula főkapitány ma délelőtt 9 órára ez ügyben értekezletre hívta össze a sztrájkoló munkások egy részét az ipartestület tanácsstermébe, hogy még egy végső kísérletet tegyen a békés megegyezést illetőleg. A munkaadók közül senki sem lesz jelen a tárgyaláson. Ha a sztrájkolók hajlandóknak mutatkoznak a bérharcot befejezni és munkába állani, azonnal megalakíthatják maguk közül a bizottságot, mely a munkaadókkal megkezdheti a tárgyalásokat. Ellen esetben azonban a hatóság többet nem avatkozik a dologba és szabadkezeten enged a munkaadók már ismertett ténykedésének.

— **Vasutasok mulatsága.** A debreceni M. A. V. altisztikör saját könyvtára javára július hó 8 án szombaton a nagyerdei Dobos pavillon tánctermében zártkörű nyári táncigalmat rendez. Belépti díj személyenként 2 korona. Csaldájegy (3 személyre) 4 korona. Kezdeté este 8 órakor.

— **A távcső.** Valamelyik távcsőkereskedő folyton a nyakára járt egy tréfakedvelő urnak. „Hát mit láthatok vele?“ „Mindent, amit csak akar,“ — felelt a kereskedő. A fiatal ur a kezébe vette a távcsövet s ezekkel a szavakkal: „Nos! Hiszen csak gazembereket látok vele“, — a kereskedő felé fordította a messzelátót. De alig tette le a csövet, mikor a furfangos kalmár is felkapta, a szeméhez tartotta s viszont ő is a tréfakedvelő ur felé fordította a csövet: „Az ám, önnek teljesen igaza van uram!“

— **Öngyilkos csendőrörsvezető.** A közeli Nádudvar községi a csendőrlaktanyában csütörtökön öngyilkosság történt. — Farkas János Bernát odaváló örsvezető agyon-

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szert

hurutos bajainál, úgymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.

Emellett az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4—kor-ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alatti éggel legyenellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc)

lőtte magát. Fiatal feleséget hagyott hátra a boldogtalan ember, ő maga is a legszebb férfikorban dobta el magát az életet. Tetének elkövetését megelőző napon még részt vett az itt, Debrecenben megtartott, a csendőrségnél minden évben szokásos céllövészetben. Semmi nyoma sem látszott rajta az elbusultság, vagy életuntságnak. Nyugodt kedély hangulatban volt. Éppen azért felnem tudják fogni, hogy mi indította végzetes tetének elkövetésére. A szerencsétlen véget ért csendőrszervezőnek emlékezetes multja van. Nyugalmozott darabont volt, ő is azon szerencsétlen flótások közül való, akik Tisza István zsoldosaiként szegődtek az ellenzék megfélemlítésére. A Hortobágyi csendőrségről vitték a derék szál embert a képviselőházba, honnan nagyon rövid ideig tartó szolgálat után visszakerült a csendőrséghez. Nádudvarra osztották be, mint őrsvezetőt. Jó állása és ahoz arányitva elég szép jövedelme is volt és tekintve azt, hogy a darabontkodásért is meglehetősen tekintélyes végkielégítést kapott az anyagiak nem okoztak neki nagy gondot. Dehát hányan menekülnek a jólétben élők közül is a halálba.

— **Cipész szakiskola Debrecenben.** Megírtuk a napokban, hogy a cipész iparosok olyan segéd és mester képző szakirányú iskolát akarnak létesíteni, mely kifogástalan szakoktatás alatt álló műhelylyel is kapcsolatban álljon. Így óhajtnak ugyanis a cipész ipari szakismereteket úgy elméletileg, mint gyakorlati uton fejleszteni. A szakosztály beható eszmecsere után már el is határozta, hogy az iskolát felállítja és a tervezet kidolgozására megválasztott egy bizottságot. A bizottság tagjai ma délelőtt az ipartestület tanácsstermében megbízatásuk tárgyában értekezletet tartanak.

— **Az izr. elemi iskola évváró ünnepe.** Kedves ünnepély volt ma délelőtt 9 órakor a Deák Ferenc-utcai templomban. Az izr. elemi iskolának több mint ötszáz növendéke gyűlt ott össze, hogy befejezze ezt az iskolai évet, melyet szeptemberben oly sok és szép reménnyel kezdett meg. — A gyermekeken kívül megjelentek ezek szülei, a hitközség és iskolaszék nevében Drucker M. hitközségi alelnök és Dr. Popper Mór isk. elnök, a Zion egyület ifj. Schwarz Vilmos elnök képviselte. — Krausz Vilmos főrabbi szép beszédben figyelmeztette a gyermekeket a jövő feladataira, majd Isten áldását kérte a tanulókra, a tantestületre és az iskolaszékre, továbbá az iskolát fenntartó hitközségre. Ez után igen kedves jelenet következett, a jutalmak kiosztása. Egy kis leányka meghatottságában — sírásra fakadt. Ifj. Schwarz Vilmos a Zion egyület nevében Grünbaum Vilmos V. oszt. tanulóknak adta ki az özv. Schirf Jakabné féle alapítvány ez évi kamatát, 20 koronát. — Az ünnepély a Himnusz ájtatos hangjai közt ért véget.

— **Lakoma a Bikában.** Tegnap fejeződtek be a debreceni kereskedelmi akadémiában az évváró vizsgálatok, mely alkalmából a kereskedelmi társulat az este a Bikában az érettségi biztosok, a polgári és a kereskedelmi akadémia tanárai tiszteletére nagyszabású, fényes lakomát rendezett. — A lakoma emelkedett hangulatban a késő éjjeli órákban ért véget.

— **Bogrács estély.** A debreceni dal-egylet ma este a nagyerdei Leveles csárda mögötti téren kedélyes férfiestélyt rendez. A szabadban bográcsokban gőzölög, párolg, gulyás és jóféle löre mellett bizonyára pompás mulatságot csapnak a derék dalárdisták, akikben az éneklő madaraknak ugyancsak hatalmas versenyzőik akadnak.

— **Vigyázatlan kerékpáros.** Pethő Sándor Berek utca 5. szám alatt lakó lakatos segéd tegnapelőtt d. u. ünnepi időtöltésből a Csapókerterben karikázott kerékpárjával. Szórakozására nem volt elég az utca szélessége. Széltében, hosszában való kanyargásával folytonosan veszélyeztette a járókelők testi épségét, miután vasparipájával időközönként fel-fel rugtatóit a járdára is. Egy ilyen alkalommal aztán végtére is sikerült neki egy Hóda Viktor nevű 5—6 esztendőes lelem gyermeknek, akit rossz sorsa véletlenül eléje juttatott szerencsésen keresztül gázolni. Bár a gyermek komolyabb sérülést nem szenvedett a vigyázatlan kerékpáros ellen a rendőrség az eljárást megindította.

— **Keresztül ment rajta a szekér.** A Téglavető melletti nyomáson aludta tegnap este az igazak álmát Molnár István kocsis, mikor sebes vágatva arra hajtott valaki szekérral és keresztül gázolt rajta. — Az alvó embernek esodálatos módon veszedelmesebb sérülése nem történt. A derekán döccent át a szekér. A kocsin ülő ember, mikor meghalotta a jajveszékelt, mely kocsija nyomában eredt, közéjük csapott a lovaknak s tovahajtatott. Molnár Istvánt behozták a közkörházba, honnan azonban miután állapota aggodalomra egyáltalán nem ad okot, még az este folyamán hazament lakására. A vigyázatlan kocsis a rendőrség nyomozza.

— **Életunt öregasszony.** Isten tudja mi vitte rá Nagyházi Bálintné 68 esztendőjével végzetes tettének elkövetésére. Tegnap késsel felmetsette mindkét karján az ereket, holtan találtak rá. Mivel senki alkalmát, sem bátorsága nem volt idehaza öngyilkossá lenni, átment a közeli sámson községbe és ott oltotta ki életét. Az esetről nyomomban értesítették a hatóságot, mely a szomorú hírt tudatta az elhunyt hozzátartozóival.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalu-ház. Állandó fényképképzés a műterem kapubejáratánál levő kiakatban.

— **Spezialista** férfi, fiú és gyermek szalmakalapokban Fekete Jakab férfi divat kereskedő Debrecen.

— **Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.**

Ravasz esetek.

Uj parlamenti szótár.

Különös tekintettel az abszolutizmusra.

(Tekintettel a szerdai eseményekre és arra, hogy Magyarországra a közel jövőben rémes időszak virrad, szükséges, hogy az emberek új szavakat vegyenek a szótáraikba. Az új szavakból aztán bőségesen össze lehet állítani a legcifrabb jelzőket olyan hivatalnokokra, a kik a darabont kormányának segítségére lesznek. A szótárt Rigó Ferenc és Pozsgai, nemkülönben Gabányi Miklós országos képviselő.

lők is átnézték s bár az egy néhány erősebb kifejezést nem találtak meg benne, mindazonáltal melegen ajánlják mindenkinek. Különösen pedig azoknak, akikben a hazafiúi aggodalom szívet és lelket tép.)

Aljas, álnok, alattomos, állat, abszolutista, alkotmánytipró.

Büdös, banda, barom, birka, bitang, bakter, báró, befütyölök.

Coki czingár, csirkefogó, csipás, csürhe, csirizes, ehlopi, csavargó.

Disznó, dög, darabant.

Elefánt, erőszakos.

Fegyenc, fráter, fogd a pofád.

Gazember, geszti, gonosz, girhes, galád, György.

Hazaáruló, haszontalan, huncot, hibás, hülye, haramia.

István, ingyenélő, ingadozó.

Jakhec, juhturós, jámbó, jordán.

Kegydiyas, kanász, Kvassay, komisz.

Láttad Fedák Sárít, lehetetlen, lapátfogó, lakáj, Lányi, lajhár.

Marha, mocskos, miniszter, Mandzsur.

Nyavalyás, nyomorult, nemzetrontó, norvég, Nebogatov.

Orrszarvu, ordss, ocsmány, orosz.

Ökör, ördög (festi Tisza), örült.

Piszok, pimasz, Perczel, politikus, pocsek, pandur, prohászka.

Rabló, ragyás, ragadozó, részeg, ribanc, ripók, rüh-s.

Svihák, Svindler, sintér, sakter, sündisznó, sikkasztó.

Szabadelvű, számár, szarvasmarha, szörösmajom.

Tunya, Tisza, Tiszavirág, Taknyos,

Vaskezü, virgonc, vacand.

Zsivány, zsidó, zsiros, zsandár, zsarnok.

Ujnemes, Ugra, ujonge, ugass a mennyi beléd fér!

Használati utasítás. Jelen szótárt a következőképpen lehet használni. Például az ember Fejérváryról akar valamit mondani, akkor így tesz:

— Ez a Fejérváry... stb. (kikeresi az ember a szavakat.)

A szótárból a t. Ház megnyitása után új kiadást rendez —**assa**—

TAVIRATOK.

A király szemléje.

Bruck Királyhida, jun. 23. Ó felsége ma reggel ideérkezett a táborozó csapatok megtekintésére. Kiséretében volt Frigyes főherceg, Pitreich közös hadügyminiszter, Paar és Bolfras főhadsegédek, valamint a külföldi államok katonai attaséi. Fogadtatására megjelentek Uxküll hadtestparancsnok, a főispán és az alispán, osztrák részről a kerületi főnök és a polgármester. Ó felsége először a bécsi Deutschmeister háziezredet tekintette meg a melynek élén Lipót Szalvátar főherceg hadosztályparancsnok a táborparancsnokkal és az ezredparancsnokokkal jelentkezett. Ó felsége megtekintette a 3. zászlóaljtól végrehajtott gyakorlatot és kifejezte elismerését, majd pedig megtekintette a 4. bosznia-hercegovinai gyalogezeredet.

Megszökött orosz huszárezred.

Lemberg, jun. 23. Az orosz huszárezred egyik zászlóalja Dinakory kapitány vezetésével megszökött. A zászlóalj az osztrák határt átlépve fegyverét lerakta. A szökevényeket a Mandzsuriai harcra vezényelték és azért szöktek meg a biztos halál elől.

Lithion tartalmu! A singléri Lithion tartalmu!

— **SZULTÁN-forrás**

hugyoldó és hugyhajtó hatássu.

Könnyen emészthető. Szénsavdus. Gyógyviz és üdítő ital. Szakorvosok előkelő betegek, vesebajoknál emésztési és légzési szervek hurutainál páratlan sikerrel alkalmazzák illetve használják.

Magyarország legolcsóbb gyógy-és élvezeti-vizeinek egyike A SZULTÁN-forrás kulvezetősége. **HOLENIA BÉLA**, Eperjes

Kapható: **Kontsek Gézánál Debrecen.**

A granicsár nyaralása.

Eszék, jun. 23. Gróf Khuen-Héderváry volt miniszter tegnap mustári kastélyába érkezett, hol hosszasan szándékozik maradni.

Egy kis leány tragédiája.

Budapest, jun. 23. Koch székesfővárosi isztivselő családjában ma borzalmas eset történt. Ebédnél az egyik két éves kis leányka csontott rágott és lenyelte. A csont megakadt az apróság torkában és halálát okozta.

A japán-orosz háború.

Pétervár, június 23. Alexejev helytartót felmentették állásától és meghagyva főhadsegédi állásában, behívták a birodalmi tanácsba. A belügyminiszter a Russz kiadását egy hónapra betiltotta. A kaukázusi helytartó a belügyminiszterhez intézett táviratában megcáfolja az eriváni eseményekről érkezett magántáviratokat és azt mondja, hogy ott ismét esend van, csak egyes falvakban van némi feszültség.

London, június 23. A földközi tengeri hajóhad parancsnoka sürgős utasítást kapott, hogy készülődjék több cirkáló elküldésére.

A norvég események.

Stockholm, június 23. A Daglicht Allehandarra értesül, hogy a kormány kedden beadta lemondását. A lap azt kívánja, hogy az összes pártokból koalíciós miniszter alakuljon. Az Aftonbladet híre szerint az első kamara nem ad a mostani kormánynak felhatalmazást a Norvégiával folytatandó tárgyalásokra. A második kamara többsége változatlanul a kormány álláspontján van, de azt hiszik, hogy itt is kevesen fogják támadni a kormányt.

Mozgósítás a Balkánon.

Konstantinápoly, jun. 23. Ma utnak indult Jerven felé az Ismi nevű szállítójó 10,000 Mauser-fegyverrel, lőszerrel és 2 üteg ágyúval. Hír szerint még egy gyaloghadosztályt küldenek oda.

Macedón népszámlálás.

Konstantinápoly, június 23. A macedóniai népszámlálás megkezdődött. Bár az entente nagykövetségek: a főfelügyelőtől és a polgári ügyvivőtől támogatott indítványára csak felekezet alapján történik, mégis nyugtalanságot kelt több nemzetiség körében, mely még nagyobb lett volna, ha ez a korlátozás nem történt volna meg.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, június 23.

Buzakinálát kielégítő, vételkedv mérsékelt. Nyugodt irányzat mellett 16,000 métermázsa került forgalomba gyöngén tartott áron. Egyébb gabonanemek közül tengeri 5 fillérrel olcsóbb, a többi nyugodt. Időszeseles.

Buza októberre	15.38—40.
Rozs októberre	12.48—50.
Zab októberre	11.02—04.
Tengeri júliusra	14.82—84.
" májusra	10.72—74.
Repece augusztusra	23.60—80.

Törvényszék.

Agyonlőtte az anyósát.

Szándékos emberölés büntetével vádolva állott tegnap az esküdtszék előtt Papp László hajduhadházi jómódu gazdálkodó azért, mert a múlt év december 15-én agyonlőtte az anyósát. Az ügyben már csü-

törtökön délelőtt megkezdett tárgyaláson Oláh Miklós törvényszéki bíró elnökölt. Szavazó bírák Tatay Ferenc és Balogh Zsigmond voltak. A vádat Udvarhelyi Géza alügyész képviselte, a védelmet pedig dr. Ozory István jogakad. tanár látta el.

Az esküdtszék így alakult meg rendes esküdtek: Végh János, Szabó Kálmán, Kovács János, Vibirál János, Horváth Gusztáv Varga Imre, Kutrón Miklós, Csontos József, Dusa József, Ormós Gábor, Torday Ferenc, Nagy Sándor, Pótesküdték: Bakos János, Polgári Márton.

A vádlott mint az vallomásából is kitűnt örökös viszálykodásban élt feleségével.

Az asszony nagyon gyakran hazamene-kült az anyjához Gábor Sándornéhoz, aki mindig pártfogásába vette és otthon tartotta, megvédte az ura bántalmazásától. Az öregasszony az ilyen esetek miatt olthatatlan gyűlölettel viseltetett a veje iránt, aki viszont nem szívelhette anyósát. A folytonos családi viszálykodás, a feleségével való összeférhetlenség annyira elkésztették a férjet, hogy az iszákosságra adta magát. Nap nap után mind jobban belemerült a szesz italok élvezetébe, úgy hogy állandóan ittas volt — Tette elkövetésének napján éppen vásár volt Hajduhadházon. Valami dolga akadt a Gut-hon, korán felkelt és meghagyta feleségének, hogy a sertéseket étesse meg, ezzel elment hazulról.

Csak dél felé került haza erősen pityókás állapotban. Megkérdezte a feleségét hogy teljesítette-e azt, amire kérte, mire tagadó választ kapott. — Ezen felháborodva veszekedni kezdett a feleségével. Csakhamar azonban újból elment hazulról, lelkére kötve az asszonynak, hogy a sertéseket hajtsa ki a vásárra és adja el, mivel a pénzre szükség van. Az asszony ezt sem tette meg és az ittas férj aki időközben ismét hazament és erről tudomást szerzett, most már fékezhetlen haragra lobbant emiatt. Fenyegette, majd bántalmazta a feleségét. Egy ócska megrongált állapotban levő forgópisztoly volt nála azt néhányszor megmutatta neki, hogy az az ő védőeszköze ő rajta nem lehet kifogni, mert azt, a ki őt akarátában gátolja elpusztítja. Egyébként a feleségét megnyugtatta, hogy benne nem tesz kárt azzal, de az anyját és a családját kiirtja. Közben folytonosan dühöngött és az asszonyt annyira megfélemlítette, hogy az egy alkalmas pillanatban kimenekült előle a házból és mint rendesen most is egyenesen az anyjához szaladt. A felbőszült ember követte a feleségét, utána ment az anyósához. Amint a kapun belépett az öregasszony és a felesége testvére Erdődi Bálintné elibe álltak és reátámadtak, a kaptos ember vak dühében fel-lökte anyósát és előrántva forgópisztolyát egy lövést tett azzal, azután elrohant.

A kilőtt golyó az öreg asszonyt találta a koponyacsonton keresztül behatolt a fejébe, minek következtében rövid kínlás után meghalt. Papp László ellen a kir. ügyészség nyomban megindította az eljárást és szándékos emberölés büntetéseért vád alá helyezte. Több tanút hallgattak ki a tárgyaláson, mely eltartott késő estig. A tanúk kihallgatása, az orvos és fegyverszakértők véleményének meghallgatása továbbá a perbeszéd után az esküdtek visszavonultak a feltett kérdésekre való határozathozatalra. Este 8 órakor hirdette ki a törvényszék az ítéletet, mely annyiban ütött ki a vádlott javára, amennyi-

ben beigazolva látta a törvényszék azt, hogy a vádlott anyósát erős felindulásban ölte meg és tettét ezen felindulása alkalmával rögtön végrehajtotta s így az esküdtek igazmondása alapján szándékos emberölés büntetéseért csak 3 évi fegyházra, 1 hónap vizsgálati fogságot beszámítva, 5 évi hivatalvesztésre 466 korona kártérítésre és a per-költségek megfizetésére ítélte a törvényszék. Az ítéletben az ügyész megnyugodott, a vádlott és védője ellenben semmiségi panaszt nyújtottak be a btk. 92 ik paragrafusának alkalmazását kérve.

§ A vasutasok vezérbizottságát ismét felmentették. Ma délelőtt hirdette ki a kir. Curia Bontches Gyula elnöklete alatt a vasutasok ugynevezett 13 as bizottsága ügyében a legfelsőbb bíróság ítéletét.

A Curia a Faludi József vádlott által benyújtott alaki semmiségi panaszt, mint helytelenül bejelentettet, visszautasította.

A főügyészség által bejelentett s a koronaügyészség által fenntartott, a 385. §. a) pontja alapján a bűnösség meg nem állapítása miatt bejelentett semmiségi panaszt pedig, mint alaptalan elutasította. A kir. Curia ugyanis nem látta a vasutvezéreket a hivatalos kötelesség megtagadását fennforogni és így ellenük büntetendő cselekmény meg nem állapítható. A kir. Curia az ítéletével hozzájárult a két alsóbíróság felmentő ítéletéhez, minélfogva a 15 hónap óta felfüggesztett vasutasok állásukba vissza helyezendők.

NYAVAJATORÉSII

Ki nyavalyatorés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot. Ingyen és bérmentve kapható szabad. „Hattyu gyógyszerár” által Majna-Frankfurt.

Eladó házhelyek.

Vecsey-Bruckner-féle kegyes alapítvány folytán a debreceni ref. Egyház tulajdonát képező azon földterület, mely a hadházi-ut mentén az Apafy-utca és Ferencz József lovasági laktanya között fekszik, 300 négyszögöles házhelyekké földarabolatván: e házhelyek mérsékelt áron s igen kedvező részletfizetési feltételek mellett eladók.

Értekezhetni Márton Imre egyház ügyvédnél Piac-u. 44. sz. alatt.

Debrecen, 1905 április 20.

Adebreceni ref. egyház küldötsége.

DONOGAN ÉS SOMOSSY

Debrecen, Kistemplombazár.

Angol blous zephyrek

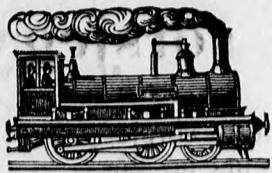
Francia batistok

Mosó Grenadinok.

Székely férfi mosó sző-

••••• vetek •••••

Oriási raktára!

MAGYAR állam vasutak menetrendje

1905. május hó 1-től.

Debrecenből indul:		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57
Budapest — Nagyvárád felé —	d. u.	3	30
Budapest — Nagyvárád felé —	este	12	05
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmárig (gyorsvonat)	d. u.	6	55
Csak Szatmárig teher v. sz. sz.	este	8	24
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11
Miskolc—Kassa felé — — —	reggel	8	13
Miskolc—Kassa felé — — —	este	7	17
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4	36
	reggel	5	35
	reggel	5	44
	d. e.	8	09
	d. e.	8	16
H.-Böszörmény —	d. u.	11	11
B.-Sz.-Mihály —	d. u.	11	20
felé —	d. u.	4	41
	d. u.	4	54
	este	7	—
	este	7	07
F.-Abony felé m. á. vasutól —	reggel	4	35
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	56
O.-Kócs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	56
O.-Kócs—Polgár felé vásártérről	d. u.	5	16
Derecske—N.-Léta felé — —	reggel	9	35
Derecske—N.-Léta felé — —	d. u.	4	51

Bpestre érkezik:		óra	perc
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35

Budapestről Debrecenbe indul:		óra	perc
A d. u. 12 ó. 4 p.kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15

Debrecenbe érkezik:		óra	perc
Budapest felől (személyvonat)	d. u.	3	29
Budapest—Nagyvárád f. gyorsv.	este	6	40
Budapest—Nagyvárád felől —	éjjel	2	24
Budapest—Nagyvárád felől —	d. u.	3	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	57
Szatmár—M.-Szegedről — —	d. e.	4	31
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	10	11
Csak M.-Szigetről — — —	este	6	43
Szatmár felől — — —	este	8	04
Kassa—Miskolc felől — — —	d. e.	8	19
Kassa—S.-A.-Ujhely--Szerencs	este	11	31

B.-Sz.-Mihály —	vásártérre —	reggel	7	33
H.-Böszörmény —	d. e.	7	40	
felől —	vásártérre —	este	6	22
	mávasuthoz —	este	6	28
	vásártérre —	d. u.	3	29
	mávasuthoz —	d. u.	3	35
F.-Abony felől vásártérre —	d. u.	7	44	
F.-Abony felől m. á. vasuthoz	d. u.	7	54	
O.-Kócs—Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25	
O.-Kócs—Polgár felől máv.-hoz	reggel	5	35	
Derecske—Nagy-Léta felől —	reggel	7	15	
Derecske—Nagy-Léta felől —	d. u.	3	13	

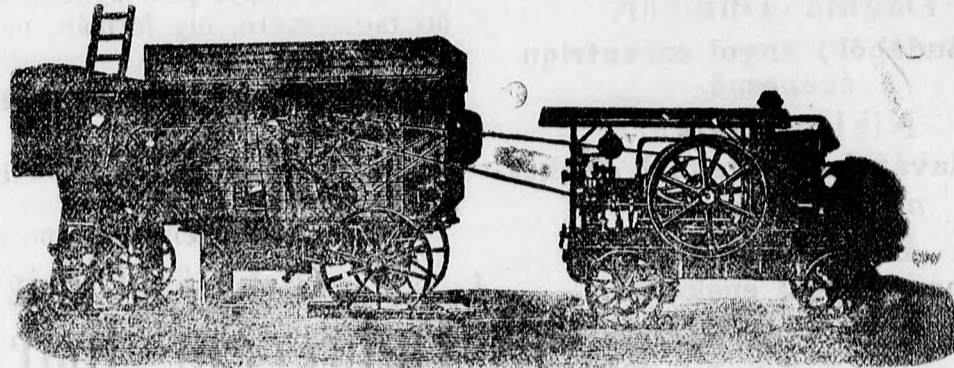
Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban.

„MAYER“ gépgyár

vas- és fémöntőde részvénytársaság SZOMBATHELY.
raktár: Budapest, V. Lipót-körút 15 szám.

Készít mindennemű
Gazdasági gépeket, kitűnő szerkezetű Benzin- és szivó-gázmotorokat 1-50 lóerőig.
Benzin-motoros cséplőkészletek
Legolcsóbb üzem! Tűzveszély kizárva!

Malomépítészet Uj hengerek minden e szakmába vágó gépek gyártása műalmi berendezések.

Különlegesség Legújabb szerkezetű csavaros és szabad. kir. víznyomású borsajtók.

Osborne D. M.-féle világhírű amerika arató és kaszáló gépek magyarországi kizárólagos képviselősege.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. * Kivánatra ingyen és bérmentve külön költségvetést ingyen.

A legjobb arcz-
szépitő szer a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arczot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Serail-szappan.

Kitűnő toillet szappanok a kenőcs használatahoz

Epe-szappan.

Serail-crème. nappali használatra.

Serail-puder. Kiváló finom arczpor három színben, fehér, rózsás és krém

1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön gyógyszerész uraknál, valamint Josa és Jóna urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: ROZSNYAI MATYÁS gyógyszerésztárában

Aradon szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerésztárban.

Egy tégely ára
1 kor. 40 fillér.

Egy kis tégely
ára 70 fillér.

Nyiló virágok, csokrok, koszorúk.

Legbiztosabb és legjobb vetemény és virágmagvakat, gyümölcsfák, diszcserjék, gömbkacáfákat és más kertészetbe vágó növényzetet csakis

Paczelt János

műkertésznél.

Kossuth-utcai mag- és virágkereskedésében kaphatók.

Debrecenben.

Olcsó ár és pontos szállítás biztosított.

Uj műsor!

Uj műsor!

ANCELOTTI MULATÓ!Villard csoport;
Humoristikus kádárok.

Les Arnoldi's,

A világ legkisebb erőművésze.

Joland és Montarell,

Tréfás egyensúlyzó művészek.

Dagma Dumbár.

(Ős-Budából:) angol excentriku
énekesnő.

Niklas Ftelka,

Ős-Budavár legkedveltebb énekes-
nő és táncosnője.

Körössy Zsóti,

nemzetközi énekesnő.

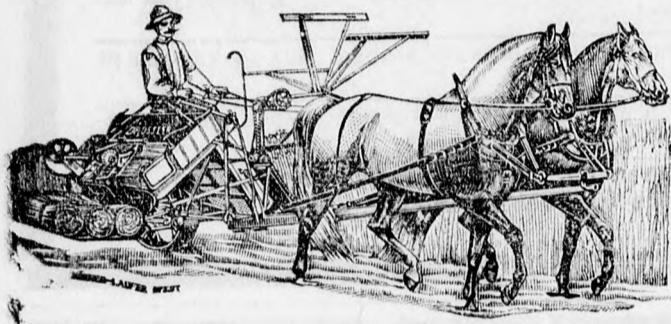
Vasvári és Bodrogi
uj k upléikkal.**Legolcsóbb és legjobb sorsjegyek**

3% Magyar Jelzálog Hitelbank nyereség sorsjegyek.
 3 huzás évenként: a legközelebbi f. é. június hó 25.
 3 főnyereség évenként 200.000, 100.000, 100.000 kor.
 3% évente 6 korona kamat jövedelmezőség.

100 drb.ily 3%-os magy. jelz. nyer. sorsjegy megvásárlására egy társaságot alakítottunk.
50 tag részére, oly formán, hogy minden tag**25 havi 10 frtos részlet befizetése ellenében**jogot szerez, az időközi esetleges nyereségekre, a teljes befizetések után pedig
2 drb eredeti

3% magy. jelz. nyereség, sorsjegyre illetve nyereség jegyre.

Csak rövid ideig fogad el előjegyzéseket a

Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank.**Drössler Károly**

cs. és kir. szabadalmazott gazdasági gépgyár Budapest VI, Váci-körút
 59. — SZÁLLIT: Magánjárókat, Locomobilokat, teljes Gőzcséplő-
 készleteket, Gőzekekészleteket, „Milwaukee” Fűkaszalógépeket, Arató
 és Kévekörtógépeket, legújabb szerkezetű „Rákóczy Drill” vetőgépeket,
 és mindenféle egyéb gazdasági gépet szolid és tartós kivitelben.

Árjegyzékkel és árajánlással kívánatra díjmentesen szolgálunk.

Értesítés.

A cs. és kir. 7 hadtest csapatai részére a szalma, tűzifa, kőszén és részben a kenyérnek és zabnak bérletképeni
 kiszolgáltatásánál az 1905—6. évre szerződésileg való biztosítása iránt az alábbi táblázat szerint fognak a nyilvános
 ajánlati tárgyalások megtartatni.

A közelebbi feltételek részben a vonatkozó és a főszoigabirói hivataloknak, a városi (fő) kapitányságoknak, köz-
 ségi hivataloknak, gazdasági egyleteknek, a kereskedelmi és iparkamaráknak és a cs. és kir. katonai állomásparancsnok-
 ságoknak több példányban megküldetett és 1905. évi unius hó 20-án kelt 3226 számú hirdetményben, — teljertalmilag
 pedig az ezen tárgyalásokra kiállított, Temesvárott 1905. évi május hó 31-én bérleti feltétel — füzetekben foglaltatnak,
 mely utóbbi napon d. e. 9—11-óráig és d. u. 2—5 óráig a temesvári, nagyvárad és aradi élelmezési raktárnál, továbbá
 a szegedi katonai fiók élelmezési raktárnál betekinthező és 80 fillérért meg is szerezhethő.

A bérleti tárgyalás megtartatik.				A cs. és kir. hadsereg évi szüksége körülbelül kitesz.									
Napon	Állomá- son és hi- vatalban	Bérleti állomás számára	Időtartamra		Kenyér á 840 gr. 1/3 buza 2/3 rozs lisztből	Zab	Széna	Alom szalma	Ágy szalma	Szeeska szalma	Kemény tűzifa	Kőszén	
			től	ig									adag
1905. évi június hó 11-én 1905. évi július 6-án. 1905. évi június 11-én	Cs. és kir. katonai élelmezési raktár	Temesvár	1905. évi szeptember hó 1-én illetve zabra nézve a pancsovai állomáson 1905. évi október hó 1-től és kenyérre és ágyuszal- mára nézve a herkulesfürdői állomáson 1906. é. máj. hó 10-től. 1905. évi augusztus hó 31-től, illetve kenyérre és ágyuszal- mára nézve a herkulesfürdői állomáson 1906. évi szept. hó 30-ig.	Től	ig			10505	5,610	1,218	187		564
								2,069	1,127	450			
						154	125	77	135		540		
								5,572	3,442	147		168	336
						154	124	77	132		492		
								2,432	1,344	93		300	
						123	100	62	120		312		
		14,000						50		72			
							7,570	4,678	678		2,000	1,900	
							4,003	2,185	81		180		
		154				125	77	132		510			
							1,111	625	564			360	
							10,634	6,270	1,566			3,300	
							7,347	4,538	480		1,212	1,290	

Temesvár, 1905. évi június hó 20-án.

A cs. és kir. 7 hadtest hadbiztosságától.